

Quickscan flora en fauna

Jacob Geelbuurt te Amsterdam

Opdrachtgever: De Alliantie
de heer R. Winia
Jan van der Heijdenstraat 36
1221 EJ Hilversum

Projectnummer: 190346

Versienummer: 1.0

Plaats, datum: Dordrecht, 24 januari 2019

Auteur: N. van Wijngaarden, MSc.

Paraaf:



Controleur: ing. G. Kalkman

Paraaf:



Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doel	2
2 Wettelijk kader	3
2.1 Gebiedsbescherming	3
2.2 Soortbescherming	3
3 Gebiedsbescherming	4
4 Soortbescherming	6
4.1 Bureaustudie	7
4.2 Beperkt veldonderzoek	8
5 Conclusies en advies	16
6 Geraadpleegde Literatuur	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Ten behoeve van de herontwikkeling van de Jacob Geelbuurt is een inventarisatie van aanwezige en mogelijk aanwezige flora en fauna gewenst.

figuur 1: projectlocatie



2 Wettelijk kader

2.1 Gebiedsbescherming

Gebieden met bijzondere natuurwaarden zijn in Nederland wettelijk en/of planologisch beschermd. Hierbij gaat het om gebieden die bescherming genieten op basis van de Wet natuurbescherming, internationale bescherming via Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland (NNN) en andere in bestemmingsplannen aangeduide gebieden.

2.2 Soortbescherming

Bescherming van flora en fauna is geregeld in de Wet natuurbescherming (2017). Voor het plangebied betreft het de volgende soortgroepen:

- broedvogels (artikelen 3.1 tot en met 3.4 Wnb.): kunnen zich potentieel in het hele gebied vestigen;
- dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn, waaronder de groep van vleermuizen (art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten vermeld op de bijlage bij de wet (art. 3.10-3.11): 145 soorten, waaronder bijna alle andere zoogdieren, inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal bedreigde vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten.

Voor de soorten die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming gelden verbodsbepalingen. Deze verbodsbepalingen stellen dat deze beschermde dieren niet gedood, gevangen, verontrust, geplukt of verzameld mogen worden. Bovendien mag de directe leefomgeving van deze beschermde soorten niet vernietigd, beschadigd of verstoord worden. Wanneer overtreding van een verbodsbepaling onvermijdelijk is, moet een ontheffing in het kader van de wet natuurbescherming worden aangevraagd. Het kan zijn dat de Provincie bepaalde soorten in de provincie een vrijstelling heeft geven van deze verbodsbepalingen.

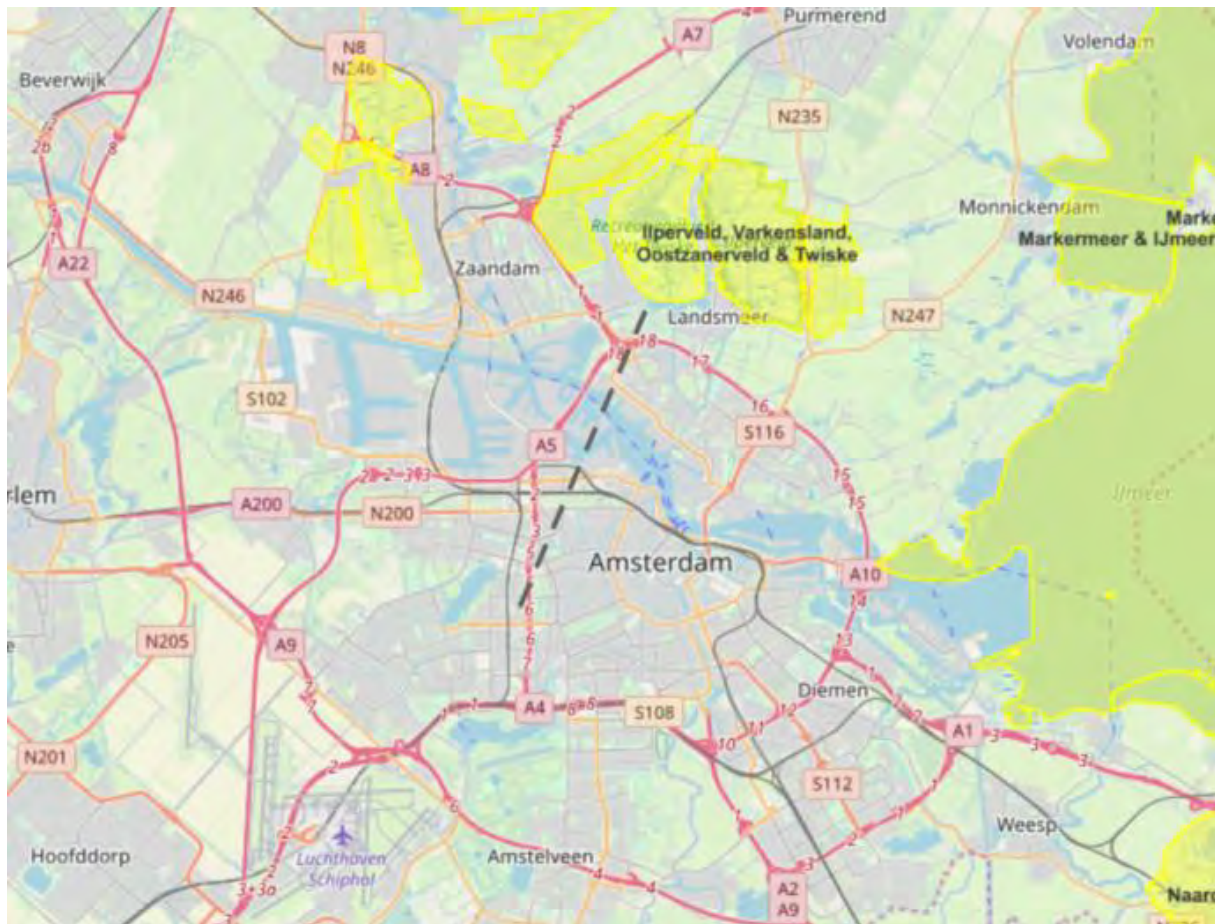
Naast de beschermde soorten geldt er een algemene zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11).

3 Gebietsbeschränkung

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn wegens de aanwezigheid van bepaalde zeldzame en kwetsbare soorten en habitat-typen (de zogenoemde kwalificerende waarden). De bescherming ervan is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Overheden dienen de kwaliteit van deze gebieden te waarborgen, waarbij deze aangewezen waarden centraal staan. Deze kwaliteit is mede afhankelijk van de omgeving. Invloeden buiten het gebied kunnen een negatief effect hebben op de natuurwaarden binnen het gebied. Zo kunnen ontwikkelingen op korte afstand kwalificerende soorten in het Natura 2000-gebieden verstoren of verontrusten (externe werking van de bescherming).

figuur 2: ligging projectgebied ten opzichte van Natura 2000-gebied, projectlocatie in rood



Analyse en conclusie

Het projectgebied ligt op circa 9 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske. Door de kenmerken van het projectgebied, de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van het tussenliggende gebied zijn geen negatieve effecten aan de orde als gevolg van de toekomstige inrichting van het projectgebied op het Natura 2000-gebied en de instandhoudingsdoelen.

Natuurnetwerk Nederland

De NNN is een aaneengesloten of met elkaar in verbinding staand stelsel van belangrijke Nederlandse natuurgebieden. De NNN is veel groter dan de voorgestelde Habitatrictlijn- en Vogelrichtlijngebieden. In de Structuurvisie is de NNN op provinciaal niveau uitgewerkt. De NNN omvat kerngebieden (natuurreservaten), natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

Analyse en conclusie

Het projectgebied is in de nabijheid gelegen van een NNN gelegen, de afstand bedraagt ongeveer 700 meter. Gezien de stedelijke omgeving met reeds aanwezige verstoringfactoren als licht, geluid et cetera worden daar op gebiedsniveau geen nadelige effecten verwacht.

Nationale Landschappen

Nationale Landschappen zijn gebieden met internationale zeldzame en nationaal kenmerkende kwaliteiten op landschappelijk, cultuurhistorisch en natuurlijk gebied. Deze kwaliteiten moeten worden behouden, duurzaam worden beheerd en worden versterkt. Er is ruimte voor ten hoogste de natuurlijke bevolkingsgroei. De Provincies zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van het beleid van de Nationale Landschappen.

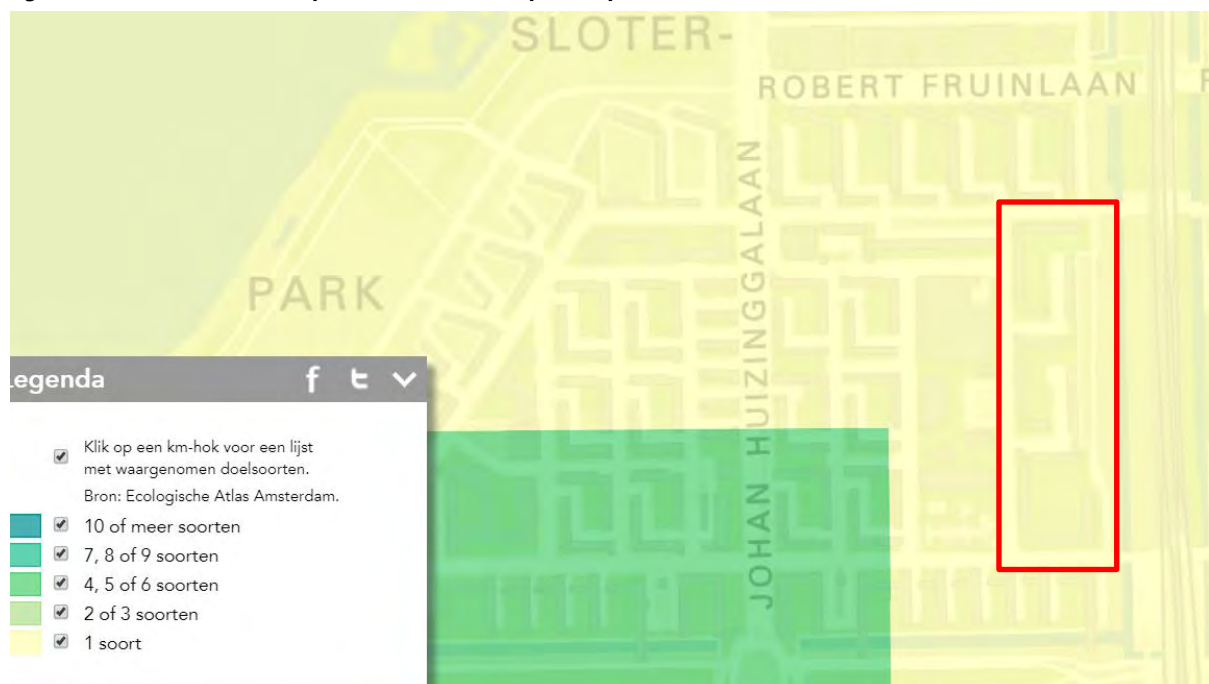
Het projectgebied ligt niet in de nabijheid van een Nationaal Landschap.

4 Soortbescherming

De werkzaamheden van het initiatief kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige flora en fauna. De zorgplicht uit de Wet natuurbescherming geldt voor alle voorkomende soorten. Dit betekent dat bij de werkzaamheden, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van de aanwezige flora en fauna.

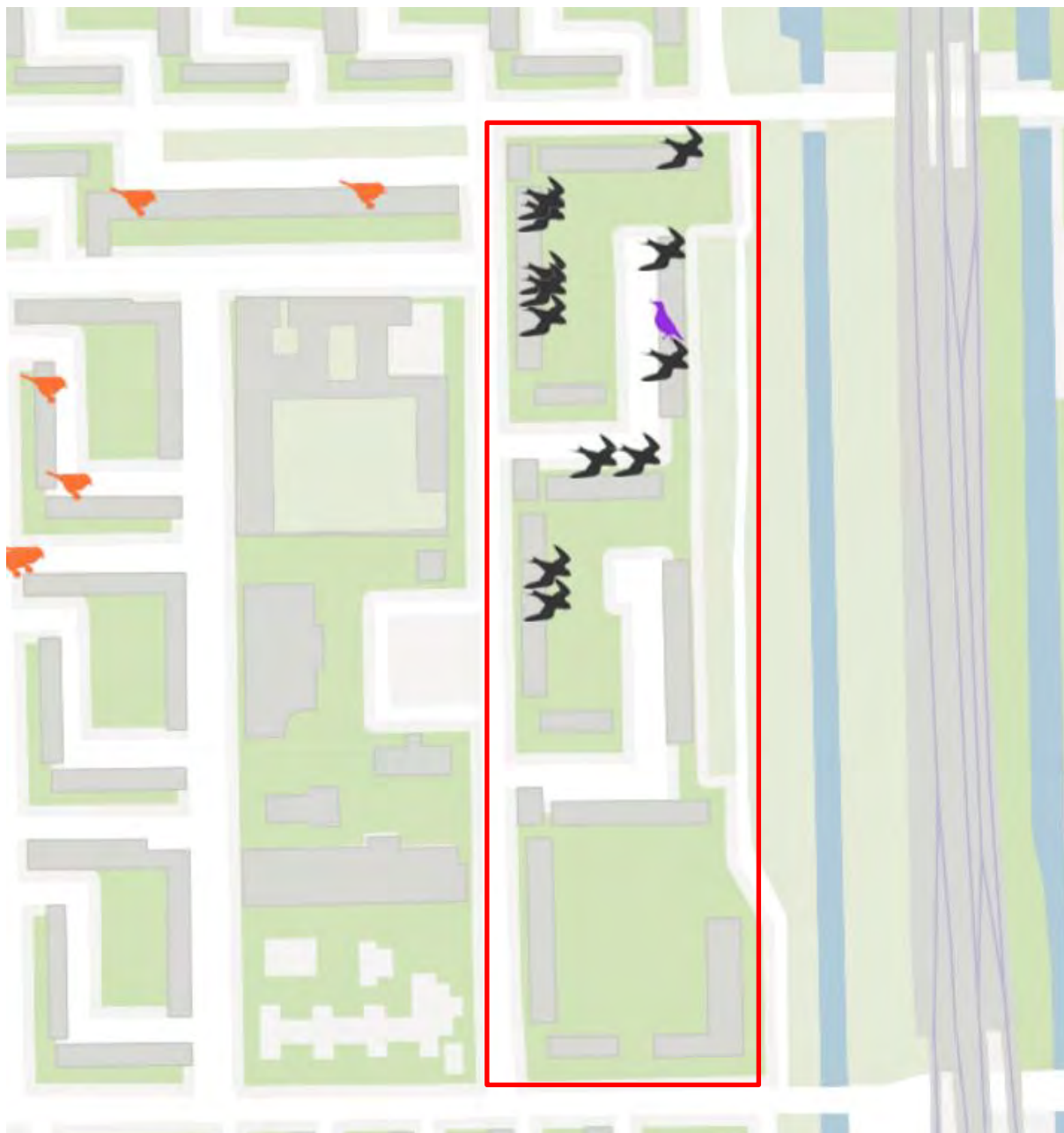
Gemeente Amsterdam heeft interactieve kaarten met informatie van de flora en fauna van Gemeente Amsterdam. In afbeelding 3 is een knip met beschermde flora en fauna per kilometerhok opgenomen. Het projectgebied ligt in twee kilometerhokken, waarin één beschermde soort is waargenomen, de Huismus. Opgemerkt wordt hierbij dat deze kaart is gebaseerd op de vervallen Flora en faunawet, waarin meer soorten bescherming geboden werd.

figuur 3: Beschermde soorten per kilometerhok (<https://maps.amsterdam.nl/florafauna/>)



Tevens heeft Gemeente Amsterdam een interactieve kaart met broedplaatsen van de Gierzwaluw (zwart), Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Huismus (oranje) en Spreeuw (paars).

figuur 4: Broedplaatsen waargenomen op de planlocatie(<https://maps.amsterdam.nl/vogels>)



Op de planlocatie zijn bij Gemeente Amsterdam nesten bekend van spreeuwen en vele gierzwaluwen.

4.1 Bureaustudie

Voorgaand onderzoek

Behoudens het oriënterend veldonderzoek is tevens gebruikgemaakt van beschikbare gegevens van derden. Voor het onderzoek zijn gegevens geraadpleegd die niet ouder zijn dan vijf jaar.

www.waarnemingen.nl

Voor de bureaustudie is gebruikgemaakt van de site www.waarnemingen.nl. Het projectgebied bevindt zich in het gebied Amsterdam – Slotervaart. Er zijn waarnemingen gemeld van zeer zeldzaam tot algemeen voorkomende soorten. De zeer zeldzame soorten waargenomen in dit gebied zijn de: Blauwregen spec. - *Wisteria spec.*, Iepenpage - *Satyrium w-album*, Dodemansvingers - *Oenanthe crocata* en Stijf hardgras - *Catapodium rigidum*.

Algemeen voorkomende beschermde soorten die waargenomen zijn in het gebied zijn: Egel - *Erinaceus europaeus*, Laatzvlieger - *Eptesicus serotinus*, Gewone Dwergvleermuis - *Pipistrellus pipistrellus*, Konijn - *Oryctolagus cuniculus*, Steenmarter of Boommarter - *Martes foina/martes*, Haas - *Lepus europaeus*, Bunzing - *Mustela putorius*, Steenmarter - *Martes foina*, Wezel - *Mustela nivalis*, Ruige Dwergvleermuis - *Pipistrellus nathusii*, Rode Eekhoorn - *Sciurus vulgaris*, Veldmuis - *Microtus arvalis*, Huiszittmuis - *Crocidura russula*, Gewone Bosmuis - *Apodemus sylvaticus*, Kleine Watersalamander - *Lissotriton vulgaris*,

De Bosmuis, Egel, Huiszittmuis, Haas, Konijn, veldmuis, zijn vrijgesteld in de provincie Noord Holland.

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen waargenomen in het gebied zijn de: Boomvalk *Falco subbuteo*, Buizerd - *Buteo buteo*, Gierzwaluw *Apus apus*, Grote Gele Kwikstaart - *Motacilla cinerea*, Havik - *Accipiter gentili*, Huismus - *Passer domesticus*, Ooievaar - *Ciconia ciconia*, Ransuil - *Asio otus*, Slechtvalk - *Falco peregrinus* en de Sperwer - *Accipiter nisus*.

Waarnemingen.nl werkt samen met meerdere instanties (PGO's, vogelwerkgroepen, et cetera) in het streven naar één centraal loket voor natuurwaarnemingen in Nederland.

Met behulp van beschikbare verspreidingsatlassen (zoogdieren, reptielen en amfibieën, libellen en broedvogels) is nagegaan in hoeverre diverse beschermde soorten ook daadwerkelijk verwacht kunnen worden in de omgeving van het betreffende projectgebied.

Conclusie bureaustudie

De locatie ligt niet in de nabijheid van Natura 2000-gebied, NNN en nationale landschappen. Op basis van de bureaustudie wordt er een diversiteit aan algemeen voorkomende soorten verwacht, aandachtsoorten vanuit de bureaustudie zijn de groep van kleine zoogdieren, de steenmarter, vleermuizen en vogels met jaarrond beschermde nesten.

4.2 Beperkt veldonderzoek

Een veldonderzoek wordt bij voorkeur in het voorjaar of de zomer uitgevoerd. In de overige periodes kan wel een veldonderzoek worden uitgevoerd, maar wordt de methode aangepast om de betrouwbaarheid te garanderen. Indien het onderzoek in de wintermaanden wordt uitgevoerd, is het als gevolg van het seizoen niet goed mogelijk alle flora en fauna waar te nemen die aanwezig is.

Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek heeft op 23 januari een 'integraal' veldbezoek plaatsgevonden. In tabel 1 zijn de gegevens samengevat van het uitgevoerde veldbezoek en de weersgesteldheid.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door mevrouw N. Van Wijngaarden, MSc., ecooloog bij BK Bouw- & Milieuadvies.

tabel 1: uitgevoerd veldbezoek en weersgesteldheid (bron: KNMI, weerstation De Bilt)

Datum	Aanvang bezoek	Temperatuur (gemiddeld)	Wind (overheersende richting en gemiddelde snelheid)	Bewolking
24 januari	14:00	-1		

Resultaten

Het projectgebied bestaat uit een woonwijk met vele flatgebouwen en meerdere scholen. Tevens bevindt zich een klein parkje naast de planlocatie en is er veel water in de omgeving. Beschermde plantensoorten worden gezien het terreintype verwacht en zijn dan ook niet waargenomen.

Ter plaatse zijn vele vogelsoorten waargenomen waaronder Kauwen, Koolmezen, Meeuwen, Roodborstjes, Duiven, Halsbandparkieten en Nijlganzen.

Soortgroep	veldbezoek
Planten	Niet waargenomen of verwacht
Broedvogels	Vele vogelsoorten en oude nesten waargenomen, deze werden ook verwacht op basis van bureaustudie en kaarten van gemeente Amsterdam.
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Niet waargenomen, wel verwacht op basis van bureaustudie en kaarten van gemeente Amsterdam.
Grondgebonden zoogdieren	Niet waargenomen, wel verwacht op basis van bureaustudie
Vleermuizen	Niet waargenomen, wel verwacht op basis van bureaustudie en toegankelijkheid van de gebouwen.
Amfibieën	Niet waargenomen of verwacht
Reptielen	Niet waargenomen of verwacht
Vissen	Niet waargenomen of verwacht
ongewervelden	Niet waargenomen of verwacht

figuur 5: Gebouw van het leger des Heils



figuur 6: Achterkant gebouw leger des heils



figuur 7: Zijkant gebouw leger des Heils



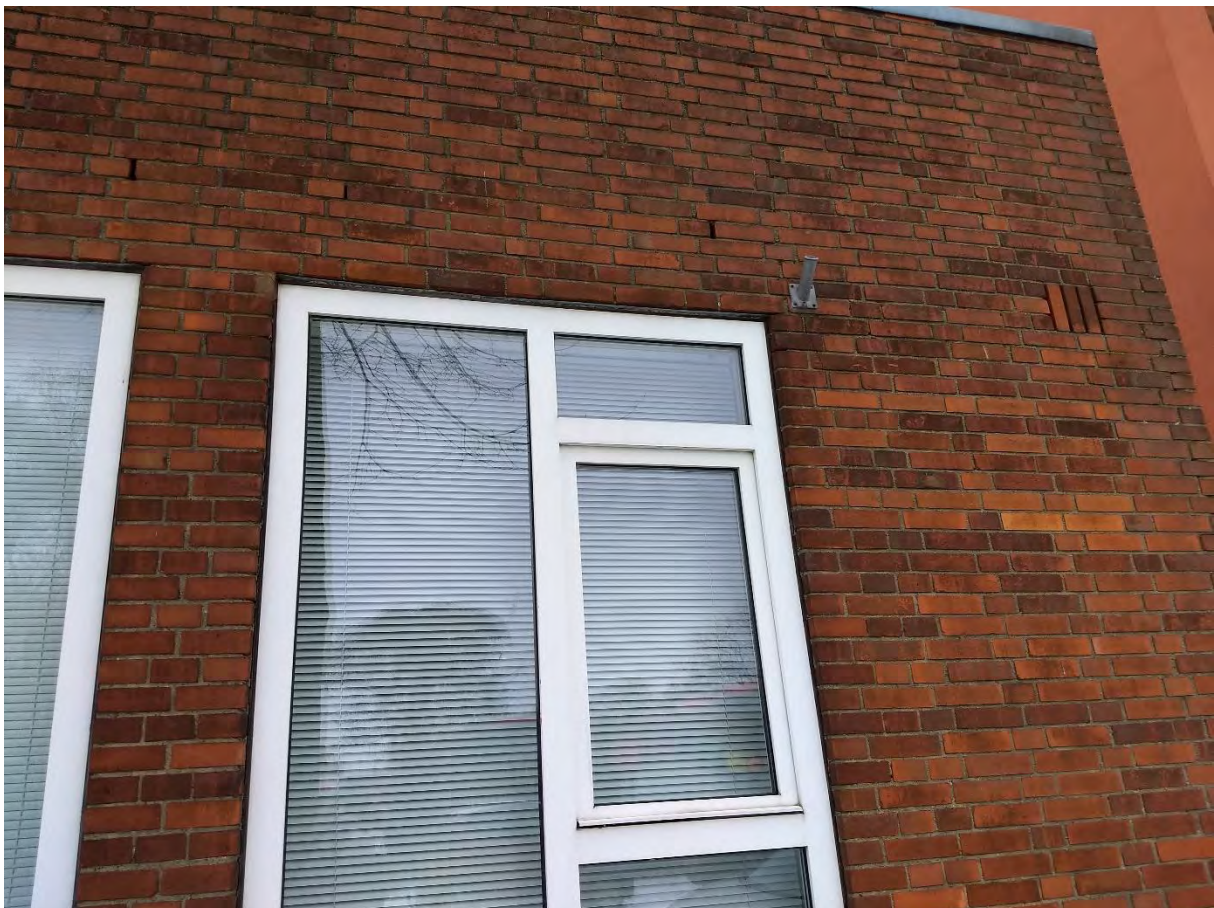
figuur 8: Zijkant flatgebouw



figuur 9: gebouw op de hoek van de heemsterhuisstraat en de Jacom Geel straat



figuur 10: Stootvoegen in de zijkant van pand van de Alliantie.



figuur 11: Lagere woningen met op meerdere plaatsen ruimte onder de dakpannen.



figuur 12: overzicht van binnenplaats



figuur 13: opening in de hoek, geschikt voor vleermuizen, gierzwaluwen, huismussen.



figuur 14: overzicht van de planlocatie, met geschiktheid voor vleermuizen, huismussen en Gierzwaluwen (rood gearceerde gebouwen zijn zeer verdacht op verblijfplaatsen, groene gebouwen zijn niet verdacht en kunnen worden vrijgegeven).



5 Conclusies en advies

Tijdens het veldonderzoek zijn geen zwaar beschermde soorten aangetroffen.
Gezien het terreintype worden zwaar beschermde soorten verwacht.

Op basis van het literatuuronderzoek wordt een diversiteit aan (*algemeen* voorkomende) soorten verwacht.

Voor algemeen voorkomende beschermde soorten geldt dat ze niet ontheffingsplichtig zijn, mits de zorgplicht in acht wordt gehouden.

Vogels

Binnen het plangebied zijn broedvogels te verwachten. Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat storende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen [1] uitgevoerd mogen worden. Handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn eveneens niet toegestaan. Nestlocaties van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huis-mus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw worden gezien als jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Voor de verstoring van deze verblijfplaatsen en belangrijk leef- of foerageergebied is ook buiten het broedseizoen een ontheffing noodzakelijk. Met de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied worden vermoedelijk jaarrond beschermde nestlocaties verstoord of verwijderd. Of nader onderzoek of de aanvraag tot ontheffing voor (één van) deze soorten noodzakelijk is, is dan ook aan de orde.

Grondgebonden zoogdieren

De bureaustudie laat zien dat er in de omgeving meerdere beschermde grondgebonden zoogdieren leven. Gezien de ontoegankelijkheid van de panden voor grondgebonden zoogdieren, wordt niet verwacht dat met het uitvoeren van de werkzaamheden verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren worden verstoord of zullen verdwijnen. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren is niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Met betrekking tot de groep van vleermuizen wordt zeer geschikt bevonden als mogelijk foerageergebied, vlieg-route én zomer-, kraam-, paar-- en/of winterverblijfplaats. De panden heeft rondom meerdere openingen die groot genoeg en aantrekkelijk zijn voor vleermuizen. De omgeving is zeer aantrekkelijk met een park, meerdere bomenrijen en water. Een deel van de panden hebben rondom stootvoegen. Met het uitvoeren van de werkzaamheden wordt verwacht dat er mogelijk belangrijke verblijfplaatsen worden verstoord of zullen verdwijnen. Nader onderzoek naar gebouw bewonende vleermuizen is noodzakelijk.

tabel 2: Beschrijving van de effecten

Soortgroep	Beschrijving Effecten	Conclusie
Planten	Geen effect	Nader onderzoek niet benodigd
Broedvogels	Mogelijk effect	<u>Werken buiten het broedseizoen</u>
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Mogelijk effect	<u>Nader onderzoek noodzakelijk</u>
Grondgebonden zoogdieren	Geen effect	Nader onderzoek niet benodigd
Vleermuizen	Mogelijk effect	<u>Nader onderzoek noodzakelijk</u>
Amfibieën	Geen effect	Nader onderzoek niet benodigd
Reptielen	Geen effect	Nader onderzoek niet benodigd
Vissen	Geen effect	Nader onderzoek niet benodigd
ongewervelden	Geen effect	Nader onderzoek niet benodigd

[1] In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Doorgaans gaat het hierbij om de periode van 15 maart tot en met 15 juli.

Nader onderzoek

Nader onderzoek is noodzakelijk. Er wordt verwacht dat strikt beschermde soorten voor zullen komen binnen de projectlocatie, nader onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen is dan ook noodzakelijk. Tevens moet er nader onderzoek naar het voorkomen van de Huismus en Gierzwaluw worden uitgevoerd.

Veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming kunnen altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies.

6 Geraadpleegde Literatuur

- Voslamber B., van Winden E., en Koffijberg K., 2004, Atlas van ganzen, zwanen en smienten in Nederland, SOVON vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Lange R., Twisk P., Winden A. van, Diepenbeek A. van, 1994, Zoogdieren van Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Bergmans, W. en Zuiderwijk A., 1986, Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen en hun bedreiging, Stichting Uitgeverij KNNV, Hoogwoud
- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W., 2009, De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse fauna 9, Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Nie H.W. de, 1996, Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen, Media Publishing, Doetinchem.
- Netwerk Groene Bureaus, Vleermuisprotocol 2017
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- <https://www.anemoon.org>
- www.wikipedia.nl
- www.waarneming.nl
- <https://www.verspreidingsatlas.nl/>
- <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- <https://maps.amsterdam.nl/>